UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAtalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De De Quinquagesima. Cap[itulum]. lxxxvij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70797

Visual Library

ſenioꝛ: quē antecedebat puer luminis poꝛtitoꝛ:
dixitꝙ virgini: ꝙ cū paſſa fuerat: ibi erat: ⁊ cō-
ſiderauerat mamillā eiꝰ ſalutē ſuſcipere. Illa
ꝟo omnē carnalē medicinā reſpuebat: ſed ſolū
dn̄m ieſum habere ſe dicebat: qui verbo curat
oīa ⁊ ſolo ſermone reſtaurat vniuerſa. Tunc ſe-
nioꝛ ſubꝛidens dixit: ſe a xp̄o dn̄o miſſum eiuſ-
ꝙ eſſe apoſtolū petrū. Et cōtinuo ab oculis eiꝰ
diſparuit: virgoꝙ ſancta ſe perfecte ſanatam
mamillāꝙ ſibi reſtitutā inuenit: ⁊ deo gratias
infinitas egit. Cum ergo ex immēſo lumie cu-
ſtodes territi fugiſſent: ⁊ carcerē apertū reli-
quiſſent: rogauerūt eā quidā ex vinctis vt abi-
ret: q̄ oīno recuſauit: dicens ꝙ nolebat amitte-
re coꝛonā ſibi a dn̄o pꝛeparatam. ¶ Poſt quat-
tuoꝛ dies reducta eſt ad quintianū: q̄ eā ſanatā
conſpiciens: ⁊ qualiter eā xp̄s ſanaſſet audiēs:
iratus teſtas acutas iuſſit ſpargi: et carbones
ignitos ſubterponi: ⁊ illā nudo coꝛpoꝛe deſuꝑ
volutari. Statimꝙ facto terremotu ciuitas to-
ta cōcutit: ⁊ cadente pariete ſiluinꝰ ⁊ falconiꝰ
cōſiliarij iudicis oppꝛimunt: cōcurrente pplo
aduerſus q̄ntianū ⁊ clamante ꝙ ꝑpter iniuſtū
agathe cruciatū talia paterent. Tūc cōſularis
ex vna parte terremotū metuēs: ⁊ ex alia ppli
ſeditionē nō ferens ꝑ puſterulā aufugit: ⁊ vir-
ginē in carcerē reponi mādauit: quo cū irroiſ-
ſet: oꝛauit ad dn̄m: vt ſuſciperet in pace ſpiritū
eius. Finitaꝙ oꝛatione cū ingēti voce expira-
uit. ¶ Cū autē fideles coꝛpus eius cū aroma-
tibꝰ cōdirēt: ⁊ in nouo ſarcophago collocarēt:
apparuit iuuenis ſericis amictꝰ cū pluſꝙ cen-
tū alijs albis idutis alias nūꝙ viſus: q̄ ad coꝛ-
pus veniēs tabulā marmoꝛeā: ad caput eiꝰ ap-
poſuit: ⁊ clauſo tumulo cū oībꝰ ceterꝭ ab oīum
oculis euanuit. In tabula aūt ſcriptū erat ſic.
Mentē ſanctā ſpontaneā: honoꝛē deo: ⁊ patrie
liberationē. Quo miraculo diuulgato: nō ſoluꝫ
xp̄iani: ſed etiā gētiles ⁊ iudei ſepulchꝛū ꝟgīs
venerari ceperūt. Quintianꝰ ꝟo dū ad iueſtigā-
das eiꝰ diuitias ꝑgeret: ⁊ flumē in naui cū eq̄s
trāſiret: duo eq̄ feruētes: calceſꝙ iactātes: vnꝰ
cū moꝛſu appetijt alter calce ꝑcuſſuꝫ i flumine
pꝛoiecit ⁊ necauit. ¶ Reuoluto anno circa diē
natalis eius mons etna ciuitati pꝛoximus ru-
ctauit incendiū: qui quaſi toꝛrens de monte de-
ſcendens ⁊ oīa cōburens: ad vrbē cū impetu ve-
niebat. Tūc paganoꝛū multitudo: velū quo ſe-
pulchꝛū eius erat opertū arripuit: ⁊ cōtra ignē
oppoſuit. Statimꝙ in die natalis eius ignis
ceſſit ⁊ vlterius non proceſſit: paſſa eſt autem
non̄. februarij circa annum domini. cclij.

¶ De ſancto Ingenuino ep̄o. Cap. lxxxv.

INgenuinus ſecun-
dus ep̄s ſabioneñ. fuit: vt ſcribit
paulꝰ in geſtis longobardoꝝ: quē
pꝛeceſſerat ſct̄us caſſianꝰ q̄ imole
immolatus martyꝛiū cōſumauit.
Sabiona enī fuit olim epiſcopalis ciuitas me-
tropolis aquileieñ. nunc ꝟo ſedes trāſlata eſt
in bꝛixinā: ⁊ ſubeſt ſalzburgeñ. Huius tp̄e lon-
gobardi italiā occuparūt regnāte coꝝ rege au-
ſterich. Seuerꝰ ep̄s in patriarchatu aquileieñ.
helie ſucceſſerat. Quē ſmaragdus patricius
cōpulit cū quibuſdā alijs ep̄is: cōicare iohāni
heretico archiepiſcopo rauennati: qui romanā
eccleſiā contēnebat. Sanctus ꝟo ingenuinus
cū ſancto agnello tridētinū: petro altinū: iunioꝛe
veroneñ. hoſentio vincentinū. Ruſtico taruiſinū:
fontcio feltrineñ. agnello equilinū. aurētio bel-
lunneñ. maxentio iulieñ. ⁊ adriano poleñ. ep̄is.
Huic ſciſmati non cōſenſerunt. Propter quod
oēs pꝛenominati ſancti multas iniurias per-
peſſi ſunt. Sanctus ꝟo ingenuinus actus in
exiliū: in pace quieuit non̄. februarij. Cui ſan-
ctus cōſtātinus ſucceſſit. Coꝛpuſꝙ ipſius poſt
multos annos bꝛixinā tranſlatū eſt. Et ſanctꝰ
albuinus epiſcopus bꝛixineñ. die quo migra-
uerat: ſcꝫ non̄. februarij miraculis clarus eidē
aſſociatur. Hec frater bartholomeus.

¶ De ſancto Adiuto ep̄o. Cap. lxxxvi.

ADiutus epiſcopus
viēneñ. eximie ſanctitatis fuit.
Cuius fide ⁊ induſtria atꝙ do-
ctrina mirabili ab infeſtatione
arriane hereſeos gallie defenſe
ſunt tempoꝛe gūdobardi regis francoꝝ. Qui
⁊ virtutibus inſignis non̄. februarij apud viē-
nam in pace dormiuit: vt dicit ado.

¶ De Quinquageſima. Cap. lxxxvij.

QUinquageſima ſignifi-
cat tē-
pus remiſſionis. Et incohatur in
dn̄ica qua cantatur. Eſto mihi in
deū. ⁊ terminat in ip̄o die paſche.
Inſtituta eſt autē propter ſupple-
tionē: ⁊ ꝑpter ſignificationeꝫ: ⁊ propter repꝛe-
ſentationē. ¶ Pꝛimo ꝑpter ſuppletionem: qm̄
cū debeamus quadraginta diebus ieiunare ad
ſimilitudinē xp̄i: ⁊ nō ſint in quadrageſima niſi
trigintaſex diebus ieiunabiles: quia in dn̄icis
nō ieiunatur ꝑpter letitiā et reuerentiā dn̄ice
reſurrectionis. eo pꝛo ſuppletione dn̄icarum
additi ſunt q̄ttuoꝛ dies. Iterū clerici vidētes
ꝙ ſicut pꝛecedūt populū oꝛdine ſic debent pꝛe-
cedere ſanctitate ꝑ duos dies ante illos quat-
tuoꝛ ieiunare ⁊ abſtinere ceperūt. Et ſic ſepti-
mana vna addita eſt: que ⁊ quinquageſima vo-
catur ¶ Secūdo propter ſignificationem: qm̄
quinquageſima ſignificat tēpus remiſſiōis: id
eſt penitentie in qua oīa remittunt. Quinqua-
geſimus enī annus erat iubileus: q̄ erat annus
remiſſionis: qꝛ tunc debita remittebant: ſerui
liberabant ⁊ oēs ad ſuas poſſeſſiones reuerte-
bantur. Per qḋ ſignificat ꝙ per penitentiā di-
mittuntur debita pctōꝝ. Liberantur omnes a

ſeruitute demonū:⁊ reuertunt ad poſſeſſiones
celeſtium manſionum. ¶Tertio propter repre
ſentationē. Nam quinquageſima nō ſolū tēpus
remiſſionis ſignificat: ſed etiam ſtatū beatitu-
dinis repreſentat. Nam in .l. anno ſerui efficie-
bantur liberi: in .l. die data eſt lex in mōte ſinai:
⁊ in .l. die datus eſt ſpirituſſanctus apoſtolis.
Et idō hic nūerus btitudinē repñtat: vbi erit
adeptio libertatꝫ: qḋ oñdit ꝑ futurꝫ liberatio
nē: cognitio veritatꝫ qḋ ꝑ legꝫ dationē: ⁊ pfectio
charitatis qḋ ꝑ ſpūſſcti infuſionē. ¶Numerꝰ
etiā quinquagenarius eſt denarius q̄ncuplatꝰ.
Denarius xpo ſignificat beatitudinē ſanctis in
fine mundi conferendā. vnde ⁊ paterfamilias
ſuis operarijs in vinea laborantibus: ſero con
tulit denarios ſingulos pro mercede. Hic autē
denarius ideo quincuplatur: quia .v. corporis
ſenſus tunc beatificantur. Hic eñi per quinqꝫ
prudentes virgines deſignant: que fatuis ex-
cluſis ad nuptias cuz ſponſo xp̄o ingrediūtur.
Ideoqꝫ denarius retributionis in .v. ſenſibus
quincuplandus ad quinquagenū iubilei mul-
tiplicatus aſcendit. ¶Tria autē ſunt neceſſa-
ria in epiſtola ⁊ euangelio dñicali propoſita: ad
hoc vt opera penitentie ſint perfecta: ſcilꝫ cha-
ritas que proponitur in epiſtola: memoria do-
minice paſſionis: ⁊ fides que ſumitur per illu-
minationē ceci: que duo ponūtur in euāgelio.
Nam fides ipſa opera facit acceptabilia: ſine
qua impoſſibile ē deo placere: memoria paſſio-
nis facilia. Gregorius. Si paſſio chriſti in ani-
mū ducitur: mihi eſt tam arduū quod nō equo
aīo tolleretur: charitas autem facit eſſe conti
nua: qꝛ vt idem dicit amor dei nūq̄ eſt ocioſus.
Operatur eñi magna ſi eſt. Si autē operari ne
gligit: amor dei non eſt. ¶Unde ſicut in princi-
pio eccleſia quaſi deſperans clamauerat. Circū
dederunt me ⁊c. Et poſtmodū ad ſe rediens et
adiuuari petebat dicens. Exurge dñe ⁊c. Ita
iam hic ex ſepe venie fiducia concepta propter
penitentiā orat ⁊ dicit. Eſto mihi in deū prote-
ctorez: vbi quattuor petit. ſ. protectionē: firma
mentū: refugiū: ⁊ ducatū. Omnes eñi filij ſui:
aut ſunt in gratia: aut in culpa: aut in aduerſis:
aut in ꝓſperis. Illis q̄ ſunt in gratia petit fir-
mamentū: vt ī ipā gratia confirmentur. Illis
qui ſunt iu culpa: petit refugium: vt conuertan
tur. Illis qui ſunt in aduerſis: petit protectio-
nem: vt in ipſis tribulationibus protegantur.
Illis qui ſunt in proſperis: petit ducatū vt in
ipis proſperitatibꝰ a deo innocēter ducantur.
Terminat autez quinquageſima in die paſche:
qꝛ penitentia ad nouitatē vite facit reſurgere.
Et qꝛ in hebdomada quīquageſime tēpora ter-
tie etatis recolūtur: merito ſanctorū patrū ter-
tie etatis immediate geſta ſubſcribunt: quorū
dies obitus ignorant. Quāuis eñi de ſolo ſctō
Abrahā beatus hieronymus diez dormitionis
in ſuo kalendario ſcribat: videlicet .vij. idus
octobris: quia tamē de nullo alio ipſius etatis
certa dies feſtiuitatis reperit: ne ipm Abrahā
primū ⁊ ſolū etatis tertie ab alijs ſeparemus
congruentius viſum eſt: vt de ipſo vna cuz alijs
acta ſubijciamus.

¶De ſctō abrahā patriarcha. Cap. lxxxviij.

ABrā quē
deus ꝓpter eius
fidez addita ſibi
vna littera quaz
noī vxoris detra
terat: vocauit poſtmodū abra
ham patriarcha ſanctiſſimꝰ:
nō ſolum in ſanctoꝝ catalogo
eccleſiaſtici .xliiij. ⁊ primo matthei .ij. cap. ſpe-
cialiter notatur: ſed etiā ex textu ſacre ſcriptu
re in locis pluribus de fide: iuſticia: ⁊ obdien-
tia cōmendatur. Hic cum patre thare habitās
in aram cū eſſet annorū .lxxv. ad imperium dñi
relictis patre et fratre Nachor egreſſus inde
cum vxore ſara ſterile ⁊ Loth filio fratris Abrā
quē in filium adoptauerat: ⁊ cum oī eius fami
lia ⁊ ſupellectile: venit ad terram chanaā habi
taturus quā deus eius ſemini ꝓmiſerat ſe da-
turum: veniensqꝫ ad ſichem iuxta vallē illuſtrē:
que pentapolis dicebat a quinqꝫ vrbibus ſodo
morū: edificauit ibi altare dño. Exinde vt dicit
ioſephus primus preſumpſit ꝓnunciare vnum
deum creatorem cunctorū. Inde tranſgrediēs
inter bethel ⁊ hai aliō edificauit altare: ⁊ vltra
progrediens habitauit in damaſco. Annus xpo
ſubſequēs q̄ eſt .lxxvi. etatis abrahā. Primꝰ an
nus eſt repromiſſionis dei facte ad eū: a q̄ vſqꝫ
ad egreſſum filioꝝ iſrael de egypto ſupputant
anni .ccccxxx. poſt quos apoſtolus ad gala .iij.
dicit factā fuiſſe legē. ¶Uerum propter famē
que facta eſt: deſcendit abrahā in egyptum: ti-
mensqꝫ libidinem egyptiorū: ne eū propter vxo
ris pulchritudinem occiderent: dixit eam ſoro
rem ſuā eſſe: ſicut ⁊ erat re vera quia filia fra-
tris. Et qꝛ laudata eſt pulchritudo eiꝰ apud re-
gē egypti: in domū eius ſublata eſt. Sed deus
regis deſideriū īpediuit: ne tāgeret eā in egri-
tudine ⁊ tumultu cauſarum: vt dicit ioſephus.
Cūqꝫ pro ſalute regis ſacrificarēt: ſacerdotes
ꝑ irā dei hoc accidiſſe ſignificauerūt: eo ꝙ vxo
ri pegrini iniuriā inferre voluiſſet. Sicqꝫ rex
egypti vxorē ſuā intactā abrahe reſtituit: ⁊ de
commiſſo veniam poſtulauit. ¶Sane abraham
eo tpe arithmeticā ⁊ aſtrologiā egyptijs primꝰ
tradidit: a quibꝰ poſtmodū peruenerūt ad gre
cos. Reuerſus autē abraham ex egypto habi-
tauit in loco: vbi fixerat tabernaculuz inter be
thel ⁊ hai. Et cū eſſet diues valde ī auro ⁊ argē
to familia ⁊ iumētis ⁊ paſtores eius cū paſto-
ribꝰ loth ꝓ paſcuis rixarent: diuiſus eſt a loth
nepote ſuo: ⁊ dedit ei optionez eundi quo vel-
let. Loth elegit regionē circa iordanē fertilē ⁊